

NAŠA SMUČINA

UREĐENO
UPRAVNI ODBOR
REDAKCIJSKI ODBOR
SLAVKO KNAFELJ
REDAKCIJSKI ODBOR
ANDREJ ČUFER

5. III 1959

II-6

II-6

8. MAREC

8. marec mednarodni praznik žena je bil in je dan, ko napredne žene vsega sveta pregledujejo svoje delo in ugotavljajo uspehe, ki so jih dosegle v borbi za uveljavljanje demokratičnih pravic in svoboščin. Če posežemo v zgodovino, srečujemo ženo na barikadah v borbi za socialne pravice že pri ustvarjanju prve delavske države v Parizu leta 1871 imenovane "Pariška komuna" srečujemo na londonskih ulicah v letu 1902 in demonstracijah ameriških žena 8. marca 1909. Na teh demonstracijah so žene zahtevale kruha in dela za svoje brezposlene moške, za enako delo enako plačilo. Vsa ta dejstva na govorijo o tem da so se žene vedno neustrašeno borile proti izkoriščanju, za gospodarsko, politično, kulturni in narodnostno osvoboditev. Borbenost naših žena se je zlasti pokazala v boju proti fašizmu in domačim izdajalcem v letih druge svetovne vojne in v naši revoluciji. S svojim pogumom in odločnostjo je prispevala zelo veliko k dokončni zmagi. S tem so si naše žene zagotovile enakopravnost do udejstvovanja v javnem življenju, svojim otrokom pa boljše in svetlejšo bodočnost. Nemajhen pa je delež naše žene po končani vojni za izgradnjo socializma pri nas. Vse njihovo delovanje se je do leta 1955 razvijalo v organizaciji AFŽ. Od leta 1955 - 1962 se je ta zveza preimenovala v Zvezo ženskih društev, ki predstavlja obdobje izredno razgibanega gospodarstva in družbeno političnega življenja.

Hitra industrijalizacija je tisti objektivni proces, ki odločilno vpliva na položaj ženske v družini in v družbi. Nove probleme, ki nastajajo

s tem v zvezi mora reševati družba. Problemi, ki nastajajo so varstvo in vzgoja otrok, zastarelo gospodinjstvo skrb za razvoj najrazličnejših služb in razbremenitev družine predvsem zaposlenih staršev.

Politični in družbeni položaj žensk je obravnaval in ocenil VII. kongres ZK Jugoslavije. Ugotovil je, da problem enakopravnosti žensk v Jugoslaviji ni več niti politični problem, niti problem pravnega položaja žensk v naši družbi, kolikor še ta problem obstaja, je to v glavnem vprašanje ekonomske nerazvitosti, primitivizma, religioznih nazorov in drugih konservativnih predsodkov privatolastniškega izvora, ki še vplivajo na življenje v družini.

Z ozirom na nov položaj, ki je nastal z razvojem socialističnih družbenih odnosov in vsekakor tudi pomena žena, ki igrajo neopeljno vlogo v procesu graditve socializma, je bila zveza ženskih društev razformirana leta 1962. Namesto te pa daluje "Konferenca za družbeno aktivnost žensk". V odboru te konference niso zastopane le ženske, temveč tudi zastopniki političnih in družbenih organizacij.

Vendar nas stvarnost ppozarja, da ženske še vedno niso zadostno zastopane v odborih, forumih in organih delavskega in družbenega upravljanja. To pa ne more biti v korist napredku in zavira hitro in uspešno rešitev mnogih problemov.

Poglejmo koliko žensk je bilo v organih, kjer se rešujejo najvažnejša vprašanja občanov v LRS. Podatki so vzeti iz ustanovne skupščine Konference za aktivizacijo žensk.

V občinskih ljudskih odborih 5,9 %

žensk, v zborih proizvajalcev 5,7 % v krajevnih odborih 5,4 %, v okrajnih ljudskih odborih 8,2 %, ter v okrajnem zboru proizvajalcev 9,6 %. V svetih občinskih ljudskih odborov 18,6 %, v svetih okrajnih ljudskih odborov pa 16,9 %. K raznim subjektivnim in objektivnim vzrokom takega stanja spada brezdvoma še vedno konservativno gledanje na žensko in dvomi v njeno sposobnost, dalje sorazmeroma nizka strokovna usposobljenost žensk in končno preobremenjenost žensk z gospodinjskimi opravili.

Udeležba žensk je v odločujočih organih vsekakor premajhna, če pomislimo, da je žensk, ki so zaposlene povprečno 30% do 50 % od vseh zaposlenih.

Ker smatramo, da je delo žensk izredno važno za hitrejši razvoj našega gospodarskega življenja ter rast novih socialističnih, družbenih odnosov, ni več mogoče obremenjevati in reševati probleme ženske ločeno temveč moramo to vprašanje reševati in širših družbenih gledišč.

8. marec naj bo res praznik žena, ki bodo vsako leto pregledovale izvršene naloge in sklepe, ki so jih urušničile. V njih naj iz leta v leto raste zavest, da so nekaj ustvarile, da so neizogiben faktor v procecu graditve socializma.

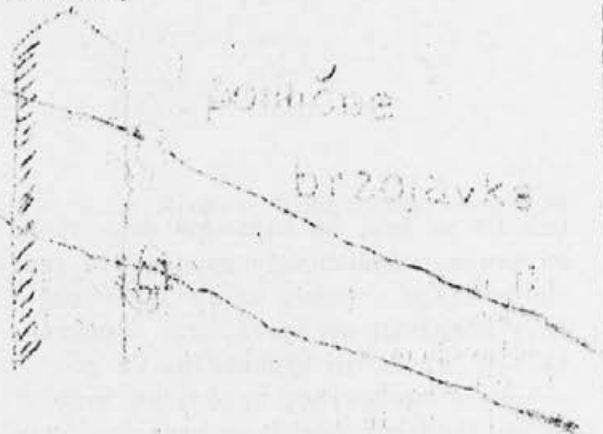
Čemažar Marija

Sindikalna organizacija ELAN se je ob 8. marcu mednarodnemu prazniku žena spomnila tudi žena, ki so zaposlene v našem kolektivu.

Na ta dan smo našim žeman priredili v obratu družbene prehrane proslavo.

Proslava je bila povezana z nagovorom o pomenu praznika in častitkami

uprave podjetja in vseh političnih organizacij v ELANU. Ženam je sindikalna organizacija priredila skromno zakusko.

- 2.2.1963.- Iz protesta proti stališču Francije, ki jodklanja Britaniji sprejem v EGS, je Nizozemska sklenila bojkotirati ministrske sestanke držav EGS.
- 4.2.1963.- V Mošeju, na severu Tanganjike, se je začela tretja konferenca afriško-azijske solidarnosti. Na Viču pri Ljubljani so pokopali posmrtno ostanke tov. Franca Primežiča-marka, jugoslovanskega veleposlanika, ki je umrl na službeni dolžnosti v Iraku.
- 5.2.1963.- Ustaški elementi so vrgli bombo na poslopje jugoslovanskega generalnega konzula v Chicagu. Kanadski parlament je izglasoval nezaupnico konservativni vladi premiera Diefenbakerja.
- 8.2.1963.- V Iraku je bil izveden državni udar, ki je strmoglavil režim generala Kasema.
- 9.2.1963.- Bivši ministrski predsednik v Iraku general Kasem je bil ustreljen. Revolucionarni svet, pod vodstvom novega predsednika iraške republike polkovnika Arefa, je prevzel vso oblast v Iraku.
- 10.2.1963.- Vlada FLRJ je priznala novo vlado republike Iraka.
- 11.2.1963.- Predsednik kanadske vlade Diefenbaker je rekonstruiral svojo

vlado, v kateri je imenoval tri nove ministre.

- 12.2.1963.- Nacionalni svet KP Indije je sprejel odstop generalnega sekretarja partije Nambudiripala.
- 13.2.1963.- Ustaški elementi v Kanadi so vrgli zažigalno bombo na hrvaško katoliško cerkev v Torontu.
- 14.2.1963.- Na sestanku funkcionarjev Adenauerjeve krščanskodemokratske stranke v Bonnu so razpravljali o načrtu za pristop Velike Britanije v EGS v štirih fazah.
- 15.2.1963.- Sirski zunanji minister Makasen je predlagal, da bi Sirija in Irak ustanovila federacijo.
- 17.2.1963. Kairski časopisi in poročila tujih agencij poročajo, da je bilo doslej v Iraku aretiranih okrog 8.000 komunistov in da je ZSSR protestirala zaradi tega pregona, ki ga izvajajo pristasi novega režima.
- 18.2.1963.- Nacionalna skupščina in kraljevski svet kamboške države sta bila iz Pekinga brzojavno obveščena, da je šef kamboške države princ Sihanuk, ki se nahaja na uradnem obisku na Kitajskem sklenil odstopiti.
- 19.2.1963.- Sovjetska zveza je obvestila ZDA, da bo v prihodnjih treh tednih umaknila več tisoč svojih vojakov s Kube, za kar ne zahtevala od ZDA nobene koncesije za ta ukrep.
- 20.2.1963.- Predsednik republike Tito je sprejel generalnega sekretarja indijskega zunanjega ministerstva Patana Kumarja Nehruja, ki mu je izročil posebno poslanico predsednika indijske vlade Džavaharlala Nehruja. Kamboško ministerstvo za informacije je demontiralo vesti po katerih naj bi bil princ Sihanuk odstopil kot šef države.

- 21.2.1963.- predsednik finske vlade Akti Karjalainen je na povabilo sovjetske vlade prispel na uradni obisk v Moskvo.
- 22.2.1963. - Novi iraški predsednik Aref je v intervjuju z dopisnikom italijanskih listov izjavil, da se Irak zaenkrat ne bo združil z ZAR.
- 23.2.1963.- Jugoslovanska državna delegacija, ki jo je vodil član Zveznega izvršnega sveta dr. Marjan Breclj, se je vrnila z 12 dnevne obiska v Jemenski arabski republiki.
- 24.2.1963.- Z ahodnonemški obrambni minister von Hassel je odpotoval iz Bonna na sedemdnevni uradni obisk v Washington.
- 25.2.1963.- V Rimu so se začele jugoslovansko-italijanska gospodarska pogajanja. Delegacija iraške vlade, ki jo vodi podpredsednik vlade Ali Saleh el Saadi je na poti domov prispela iz Alžira v Kairo, kjer jo je sprejel predsednik ZAR Naser.
- 27.2.1963. Britanci so napadli jemenske čete. Jemenski predsednik El Salal je zahteval takojšnjo intervencijo Združenih narodov.

A F Ž v Jugoslaviji

Jugoslovanske žene so se pred II. svet. vojno v okviru NOB pod vodstvom KPJ za demokracijo in proti fašizmu. Leta 1934 je sodelovalo 2000 rudarskih žena v štrajku rudarjev v Trbovljah, leta 1935 je demonstriralo 5000 žena pred nem. konzulatom v Zagrebu, za mir in proti fašizmu, 1936 v akciji za mir in svobodo zbrano je 600.000 podpisov žena. Časopis Žena danes leta 1939 prične akcijo za pravico glasanja žena, v kateri žene masovno sodelujejo.

Iz zaključnega računa

1962

PROIZVODNJA

Proizvodnji plan je izpolnjen 121 %. v primerjavi z letom 1961 pa znaša :

1961	908.615.730,- din
1962	1.029.246.168,- din
indeks	113,2 %

V primerjavi z zaposlenim je stanje sledeče :

	1961	1962	indeks
- povprečno zaposleni	437	452	103,4
- proizvodnja na zaposlenega	2.079.212	2.277.090	109,5

Primerjava proizvodnje z letom 1961 je sledeča

dejanska last. cena v / 000 /

Grupa proizvodov	1961	strukt.	1962	struk	indeks <u>1962</u> 1961
- telovadno orodje	81.179	10,0	61.117	6,7	75,3
- vodni šport	24.624	3,0	6.921	0,8	28,1
- vodne smuči	7.662	0,9	15.672	1,7	204,5
- rekviziti za šport.igre	8.797	1,1	8.158	0,9	92,7
- reketi	25.073	3,1	33.655	3,7	134,2
- smučarske palice	55.922	6,9	44.274	4,9	79,1
- drugi zimsko šport.proiz.	33.653	4,1	23.954	2,6	71,1
- lesene smuči	378.445	46,4	471.796	52,1	124,6
- metalne smuči	113.840	14,0	125.433	13,8	110,1
- naprava za otroška igr.	3.949	0,5	4.457	0,5	112,8
- reševalne naprave	44.657	5,5	36.327	4,0	81,3
- ostali proizvodi	13.815	1,7	24.926	2,7	180,4
- usluge	23.283	2,8	50.304	5,6	216,0
S K U P A J :	814.902	100,-	907.002	100,-	111,3

Plan ni izpolnjen pri ostalih športnih proizvodih, močno pa je presežen pri smučeh in uslugah. Negativno je mogoče to, da je nazadovala proizvodnja telovadnega prodja in rešavelnih (gasilskih) naprav, kljub temu, da je ta proizvodnja za nas zelo interesantna. Usluge so porasle največ za lastne potrebe, kot rekonstrukcija preš in drugo investicijsko vzdrževanje. Zaradi manjšega povpraševanja je tudi nazadovala proizvodnja duval palic in krpljic. Z izgradnjo eloksirnice in z možnostjo nabave ustreznih alu palic pri Impolu, bo že v letu 1963 proizvodnja palic spet močno povečana.

Proizvodnja metalnih smuči jd le za malenkost večja in sicer :

v letu 1961	4.000	parov
v letu 1962	4.439	parov
indeks	110,9	

Klju temu pa je prodaja za 1.400 parov večja kot leto prej, Iz ZDA nam je namreč naš kupec vrnil 780 parov metalnih smuči od katerih je bilo približno 400 parov popravljenih in ponovno izvoženih. Metalne smuči so sploh v proizvodnji najbolj interesanten proizvod saj z njimi dosežemo v izvozu mnogo boljši dohodek kot pri lesenih smučih. / Pri lesenih 2%, pri metalnih pa 26,9 % dobička /.

Lesenih smuči je proizvedenih :

v letu 1961	50.432	parov
v letu 1962	60.644	"
indeks	123,7	

REALIZACIJA

Leto 1962 še v prodaji smatra kot zelo uspešno. Celotna fakturirana prodaja odpadna :

1./ prodaje proizvodov	
a/ izvoz	642.287.996,-
b/ domači trg	342.307.475,-
c/ interno	57.010.472,-
skupaj :	1.041.605.942,-

2./ prodaja trgovskega blaga materialov in odpadkov	25.208.876,-
---	--------------

3./ drugi izredni dohodki 20,928.182,-

VSE SKUPAJ : 1,087.743.000,-

V primerjavi z letom 1961 je doseženo :

	1961	1962	Indeks
1./ domači trg	348.563	367.516	105,4
2./ izvoz	475.544	642.288	135,1
3./ interno	33.181	57.010	171,8
S K U P A J :	857.288	1,066.815	124,4
4./	28.270	20.928	74,0
S K U P A J :	885.558	1,087.743	122,8

Na domačem tržišču se pozna vpliv predpisan o madesbojnim plačevanju v gospodarstvu, ki je začel veljati v letu 1962. Več strank, od katerih se je zahtevalo garancijsko izjavo banke ali pa akreditiv, blaga sploh ni kupila. Naša konkurenčna podjetja, ki se niso tako dosledno držala predpisov, pa so naročila sprejela. Rešitev za prodajo na domačem tržišču je izredno ugodna zima, saj je v tej sezoni dosežena rekordna prodaja smuči in sicer :

- v letu 1961 7.969,- parov
- v letu 1962 16.380 parov

Zanimivo za prodajo na domačem tržišču je, da še novembra ni dosegla plana, oziroma prodaje preteklega leta :

- prodaja do novembra v 1961 265,400.000,- din
- prodaja do novembra v 1962 253,600.000,- din

Šele z rekordno prodajo v decembru / 105,7 milionov / je bila presežena prodaja iz leta 1961.

Brutto proizvod po planu za leto 1962 je bil sestavljen :

1./ prodaja domači trg 350.000.000,-
2./ prodaja izvoz 485.800.000,-
3./ drugi dohodki in invent. 15.000.000,-
S k u p a j : 870.000.000,-

Družbeni plan je izpolnjen :

	plan	izvršitev 1962	Indeks
domači trg	350.000	367.516	105,0
izvoz	485.000	642.288	132,4
drugi dohodki in interni	35.000	77.938	222,6
	870.000	1.087.743	124,9

Visoko je plan presežen v izvozu. Iz primerjave izpolnitve plana po državah in proizvodnih je razvidno, da je izvoz izvršen izključno v države z čvrsto valuto, in da je razen za Norveško, plan izvoza v vseh ostalih državah visoko prekoračen. Tako smo začeli izvažati tudi v Italijo močno povečali izvoz v Francijo, kamor smo začeli izvažati šele zadnja leta, pa tudi prodaja telovadnega orodja v višini 7,3 miliona din v Tanis je pomembna.

Po proizvodnih je plan izvoza močno presežen pri lesenih smučeh in drugih raznih proizvodih in sicer za 31 % oziroma 405 %. Ni pa izpolnjen plan izvoza smučarskih palic, ki je dosežen samo 76,8 %.

V primerjavi z letom 1961 je dosežena sledeča prodaja važnejših proizvodov :

	1961	1962	
Lesene smuči	39.919	50.085	parov
metalne smuči	3.305	4.286	"
smučarske palice	16.906	13.750	"
vodne smuči	676	1.401	"
hokej palice	10.516	10.813	"
badminton reket	12.458	17.924	"
čolni	31	60	"
telovadno orodje	-	7,3 milj.din	
bloki za meso	-	18.900 kom	

FINANČNI PLAN

Že pri sestavi družbenega plana je bil predviden slabši finančni efekt kot v letu 1961 iz nižjih izvoznih premij. Med letom je sicer uspelo, da je komitet za zunanjo trgovino zvišal izvozno premijo za 10 %, kar pa še vedno daje slabši efekt kot v letu 1961. Če upoštevamo, da več kot 60 % proizvodnje izvozimo in da že po prejšnjih instrumentih ni bil dosežen posebni dohodek, je razumljivo da je višina izvoznih premij za naše podjetje življensko važnega pomena. Pri tem pa ne smemo prezreti še povečanja cen vrsto materialom, predvsem po jesenovem in smrekovemu lesu.

Izpad dohodka zaradi nižjih izvoznih premij se odraža tako :

- 1./ dinarski efekt za 1 dolar pri ovračunskem tečaju 632,- din in izvoznem koeficientu 2 je znašak 1.264,-
- 2./ dinarski efekt za 1 dolar pri izvozni premiji 52 % do 1. IX. 1962 je znašal 1.140,- din
- 3./ dinarski efekt za 1 dolar pri izvozni premiji 62 % od 1. IX. 1962. naprej pa 1.215,- din

	Doseženi U. S.	Izpad v U. S.	Izpad skupaj din
Izvoz do 1. IX. 1962.	237.137	124,-	29.404.988,-
Izvoz od 1. IX. 1962 naprej	341.247	49	16.721.103,-
S K U P A J	578.384	-	46.126.091

Pri cenah na domačem tržišču pa je podjetje znižalo cene za 1 - 4.000,- din smučem " Bloke " do dolžine 180 cm, kar je v letu 1962 povzročilo znižanje dohodka za 7.680.000,- din. Skupni izpad dohodka zaradi nižjih prodajnih cen v letu 1962 v razmerju do leta 1961 znaša:

a/ pr izvozu	43.358.531,- netto
b/ domači trg	7.680.000,- "
S k u p a j :	51.038.531,- netto

Pri analizi stroškov proizvodnje je ugotovljeno, da so direktni proizvodni stroški (izdelani material) nižji kot v letu 1961. Pri napr. 13,2 % višji proizvodnji kot v letu 1961 je v letu 1962 porabljeno vrednostno za 10,4 % več izdelavnih materialov kot v letu 1961. To je brez dvoma uspeh pri znižanju stroškov proizvodnje, saj znižanje znaša 2,8 % od vrednosti porabljenega materiala oziroma 14.200.000,- din. Vendar pa so na drugi strani narasli režijsko stroški sorazmerno visoko, tako da je v skupnem ugotovljeno povečanje stroškov proizvodnje, kljub doseženemu znižanju pri proizvodnem materialu. Najvažnejše postavke režije, ki so povzročile povečanje proizvodnih stroškov so :

	1961	1962	Indeks
1./ Obresti od kredita za osnovna in obratna sredstva	22.864	35.468	155,1

	1961	1962	Indeks
2./ stroški investic.vzdrževanja kalkulacijska stopnja	14.066	23.119	164,3
3./ Dopolnilno social.zavarovanje	1.239	6.286	507,3
4./ Amortizacija	12.348	16.209	131,2
5./ Obresti od poslov.sklada	13.516	18.563	137,3
s k u p a j :	64,033	99.645	-

Že samo teh nekaj postavk izkazuje za čez 35 milijonov din povečanja, kar visoko prekoračuje prihranke pri izdelavnem materialu. Za povečane obresti je vzrok v razmeroma višje koriščenih obratnih sredstvih zaradi večjih povprečnih zalog materiala in polizdelkov. Povečanje povprečnih zalog materialov je delno objektivnega značaja, zaradi stalnih težav pri preskrbi z uvoznimi materiali, delno pa tehnični sektor in nabava premalo skrbita za stalno odprodajanje odvisnih zalog. Dejanski stroški investicijskega vzdrževanja so celo za 17 milijonov din višji od vkalkuliranih. Tako visoke stroške povzročajo močno iztrošena sredstva in precej raznih lesenih provizorijev, ki zahtevajo stalnih večjih popravil. Zaradi povprečno zelo visokega odstotka bolovanj v letu 1962 Zavod za socialno zavarovanje predpisal dopolnilnostopnjo soc. zavarovanja po najvišji stopnji 4 %, kar je tudi povzročilo tako visoko prekoračenje stroškov prispevka. Seveda pa ne smemo prezreti tudi takih postavk povečanja proizvodnih stroškov, na katere bi se z vepjo pazljivostjo in doslednostjo lahko vplivalo. Povečala se je poraba ražijskega materiala nesorazmerno visoko, tudi delež režijskih osebnih dohodkov se je povečal bolj kot je narasla proizvodnja. V smučarskem oddelku je napr. na eni strani zelo pozitivno, da je doseženo znižanje pri porabi osnovnih materialov, vendar pa je na drugi strani negativno to, da se v tem oddelku izkazuje zelo visoko prekoračenje nimiranih osebnih dohodkov. Dejansko obračunani produktivni osebni dohodki za izvršene operacije so za približno 20 % večji kot pa je po operacijah vkalkulirano.

Če analiziramo celotni dohodek, lahko ugotovimo, da ni nikakršnih zunanjih vplivov na povečanje dohodka, da je nasprotno vrsti vplivov izven podjetja, povzročilo močno znižanje dohodka. Doseženi dohodek je tako v celoti rezultat prizadevanja kolektiva. Z upoštevanjem zunanjih vplivov na znižanje dohodka, bi popravljeni dohodek znašal :

1./ vrednostno izraženi vplivi :

a/ izpad zaradi nižjih izvoznih premij	43,358.000,-
b/ znižanje prodajnih cen juniorskih smuči	7,680.000,-
c/ zvišanje splošnega prometnega davka od 0,5 na 1 % pri prodaji	1,760.000,-
d/ zvišanje splošnega prometnega davka za 0,5 % pri uvozu materiala	1,100.000,-

e/ povečani stroški bančnih provizij	1,800.000,-
f/ povečane obrsti banšnih sredstev	1,800.000,-
g/ dopolnilno socialno zavarovanje	4,800.000,-
h/ povečana tarifa telefonskih uslug	800.000,-

skupaj večji stroški : 63,098.000,-

Pozitivni vplivi so :

a/ olajšava pri obračunavanju prispevka iz izrednega dohodka.

V primerjavi z letom 1961 bi v letu 1962 popravljeni dohodek, za navedene vplive, znašal :

Elementi dohodka	1961	fakturirana realizacija v letu 1962	Popravljen fakt. realiz. na vplive v 62.
Celotni dohodek	885.558.737	1.087.742.936	1.138.780.936
Poslovni stroški	611.488.447	745.891.379	733.831.379
DOHODEK	274.070.290	341.851.557	404.949.557
Prispevek iz izred. dohodka	7.360.000	-	9.090.000
ČISTI DOHODEK	266.710.290	341.851.557	395.859.557
Osební dohodki	184.803.621	286.418.966	286.418.966
Obvezni rezerv. sklad	10.271.085	12.413.266	12.413.266
Skupni rezervni sklad	3.162.000	2.268.600	4.387.208
a/ prispevek občini	20.542.075	12.225.218	27.792.065
b/ za sklade podjetja	47.931.509	28.525.507	64.348.152

Če navedene podatke izrazimo v strukturi in indeksih, nam se le pokaže pravo sliko razmerja. Pri izračunavanju indeksov se smatra leto 1961 za 100. V prikazovanju strukture elementov dohodka so vse postavke primerjane na celotni dohodek.

Struktura podatkov o dohodku in njihovi delitvi :

Elementi	1961	1962		poravnava 1962	
		struktura	indeks	struktura	Indeks
			$\frac{1962}{1961}$		$\frac{1962}{1961}$
Celoten dohodek	100	100	122,8	100	125,5
Poslovni stroški	69,0	68,6	121,9	64,4	120,0
DOHODEK	31,0	31,0	124,7	35,6	147,4
Izredni prispevek	0,8	-	-	0,8	123,5
ČISTI DOHODEK	30,2	31,4	128,1	34,8	148,4
Osební dohodek	20,9	26,3	154,9	25,1	154,9

Rezervni sklad	1,2	1,2	120,8	1,1	120,8
Skupni rezerv.sklad	0,4	0,2	71,7	0,3	138,7
za sklade:					
a/ prispev.občini	2,3	1,1	59,5	2,4	135,2
b/ za sklade v podjetju	5,4	2,6	59,5	5,9	135,2

Lipnik Jože

1945 - 1963

PREGLED IZVRŠENE PROIZVODNJE, ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN PRODUKTIVNOST PO LETIH

leto	Ustvarjena vrednost / 000 /	indeks	število zaposl.	vrednost na 1 zaposlenega / 000 /	indeks produk.
od 21.9.					
1945	248	-	10	-	-
1946	13.330	100	82	163	100
1947	49.070	368	112	438	269
1948	74.970	562	145	517	317
1949	94.884	712	161	589	361
1950	112.590	845	157	717	440
1951	114.970	862	138	833	511
1952	115.350	865	127	908	557
1953	141.254	1.059	142	995	610
1954	187.979	1.410	155	1.213	744
1955	215.143	1.614	188	1.144	702
1956	253.639	2.652	235	1.505	923
1957	480.460	3.604	514	935	574
1958	418.218	3.137	402	1.040	638
1959	472.617	3.546	365	1.295	794

1960	730.518	5.480	422	1,731	1.062
1961	908.615	6.816	437	2.079	1.275
1962 ca	1,000.000	7.501	458	2.183	1.339

IZPOLNJEVANJE - mesečnih operativnih planov

1962 PO OBRATIH

Spodaj navedeni pregled doseganjaplana po obratih se nanaša na normativ plana na zaposlenega v posameznem obratu. Doseganje teh normativov na zaposlenega po obratih pa mora biti vsklajeno s preseganjem normativa za celotno podjetje. Zato se %-i doseganja plana vsak mesec korigirajo s korekcijskim faktorjem, ki zagotavlja, da povprečno preseganje po obratih ni višje ali nižje od povprečnega preseganja plana celotnega podjetja.

OBRAT		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	SKUPNO
splošno	dose.	119	155	159	102	182	170	182	132	111	193	207	188	157
	kor.	133	149	154	94	144	170	169	132	111	167	174	178	
Smučar.	dos.	102	119	139	106	138	114	126	165	143	171	183	156	139
	kor.	114	114	135	99	130	124	117	165	143	148	154	148	
Skupno LO	dos.	105	124	141	106	146	124	136	161	139	176	187	160	142
	kor.	118	119	137	100	130	133	125	161	139	150	157	155	
kovinski	dos.	84	122	165	122	111	115	100	124	115	155	146	122	123
	kor.	94	117	160	113	111	115	100	124	115	135	123	116	
sedlar.	dos.	129	130	139	103	128	133	110	83	86	145	141	208	129
	kor.	144	125	135	96	128	133	103	100	100	126	119	197	
skupno po obr.	dos.	103	124	144	108	138	124	129	153	133	170	179	159	138
	kor.	115	119	140	100	130	130	120	153	134	148	151	151	

DOSEGANJE delovnih NORM 1961-1962

LETO		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	povpreč.
1961		123	137	139	137	143	146	160	165	140	153	143	140	144
1962		155	151	155	157	157	159	165	168	167	165	168	168	160
index		118	110	111	113	110	109	102	102	119	108	117	120	111

LES V ŠTEVILKAH

V letu 1962 smo posušili skupno 1.674,560 m³ lesa. Od tega 1,485,643 jesena, 29,826 buke, 12,061 oreha, 7,415 hickoryja in 3,750 breze ali skupno za 9 % manj kot v letu 1961. Povprečni čas sušenja za 1 m³ mehkega lesa je znašal 6,9 ure, za 1 m³ trdega lesa pa 13,08 ure. Povprečni čas sušenja 1 m³ lesa ne glede na vrsto pa je znašal 13,6 ure ali za 9 % več, kot v preteklem letu. Iz tega sledi, da smo imeli v letu 1961 les z višjim % vlage, oziroma naravno manj sušen.

Kapaciteta sušilnice je bila izkoriščena 85 % vštrevši dnevno 3 izmene.

V sušilnici lesa so se v l. 1962 v glavnem pojavljali isti problemi, kot v letu 1961. To so predvsem nesolidna oprema; možnost kontrole je zelo primitivna, pri istem saržu so se pojavljale različne dimenzije in istočasno različni % vlage.

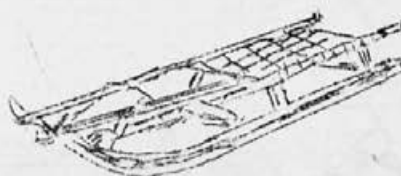
Predvsem bi bilo nujno urediti skladišče rezanega lesa, tako da istemu zagarantiramo pred umetnim sušenjem žim nižji % vlage.

Izkoriščanje lesa pri proizvodnji smuči v letu 1962 je bil v primerjavi z letom 1962 za 3,5 % manjše, ker je isti znašal 14,5 %.

V letu 1962 je bilo izdelanih 109,218 tekočih metrov lesenih smuči, 9,306 tekočih metrov metalnih smuči in 2.214 tekočih metrov vodnih smuči, računajoč iz para. Iz tega sledi, da so bile izdelane naslednje povprečne dolžine smuči:

lesene smuči v dolžini 180 cm, metalne 200 cm in vodne 175 cm ali povprečna dolžina vseh izdelanih smuči je 180 cm.

NOVI PROIZVODI 1962

Smuči CICIBAN in PIONIR, okova Ciciban in Pionir, Smučarske palice, Tekmovalne sanke, tekmovalne smuči, Plastične smuči, Izdelki iz ojačanih steklenih vlaken, Kajak vesla A to lestve, Univerzalni prtljažnik za na osebni avto, Plastične krpljice in ročaji za smučarske palice, Varnostna smučarska vez.

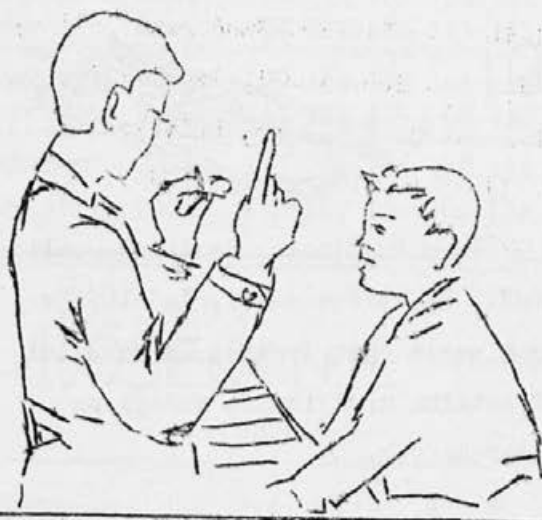
VZROKI POŠKODIB

Zaje Bojan

ZAKAJ NESREČE ?

Analiza prvih nesreč v letošnjem letu nam pokaže, da so bile nesreče precej resnega značaja, predvsem nesreči v ročni delavnici in na skladišču lesa. Če podrobneje ugotavljamo vzroke teh nesreč, lahko vidimo, da so bile v večini primerov pri mlajših delavcih, oziroma delavcih, ki so kratko dobo zaposleni v podjetju.

Zakaj nesreče? Ti primeri nam dajo povsem jasno sliko, da polaganje premajhno pozornost novo sprejetim delavcem, predvsem pri seznanjanju o najvažnejših problemih varnega dela. Prav ti primeri nam veliko kažejo, da bomo morali izobraževanju in poučevanju ljudi posvečati veliko več pozornosti, predvsem poučevanju in uvajanju ljudi na delovnih mestih. S dosedanjim načinom dela pri izobraževanju ne bomo izboljšali stanja varnosti v podjetju in v vedno večjem številu na ta način izgubljali ljudi iz neposredne proizvodnje.

št. 11/6

risala in opremila

REICHMANN ERIKA

V MESECU FEBRUARJU

BILIČ MILA, NK delavka, zaposlena na delovnem mestu pomoč pri lakiranju smuči v lakirnici, je dne 6.2.1963 v lakirnici podajala smuči. Pri čiščenju smuči s krpo se ji je prstanec leve roke zasadila iver ter je morala zaradi zastrupitve k zdravniku.

Vzrok: pomankanje poklicnih izkušenj
Izgubljenih 8 delovnih dni.

HORVAT KATI, NK delavka zaposlena na delovnem mestu razžaganje lamel na krožni žagi je dne 19.2.1963 opravljala isto delo. Pri jemanju lepljenih bund iz stojala ji je bund zaradi slabo zloženega stojala padel na tal in ji poškodoval palec leve noge.

Vzrok: kovinsko stojalo brez zaščitnih palic.
Imenovana je še v bolniškem staležu.

KOSELJ FILIP, KV kolar, zaposlen v ročni delavnici smučarskega obrata, je dne 19. 2. 1963 na rezkalnem stroju rezkal smuči. Pri tem delu mu je rezkar potisnil smučko nazaj in je zadel s sredincem in prstancem leve roke obrezilo stroja.

VZROK : pomankanje poklicnih izkušenj na delovnem mestu.
Je še v bolniškem staležu.

RESMAN PAVEL, NK delavec zaposlen na delovnem mestu transportna dela na skladišču lesa, je dne 22.2.1963 podložil kovinski podalšek vilic viličarja pod kolo viličarja ker le ta ni mogel speljati zaradi spolzkih tla. Pri tem je kolo viličarja zgrabilo kovinski podalšek U profila, kateri se je sunkovito obrnil in udaril poškodovanca po palcu leve noge.

Vzrok: nevaren način dela
Je še v bolniškem staležu.

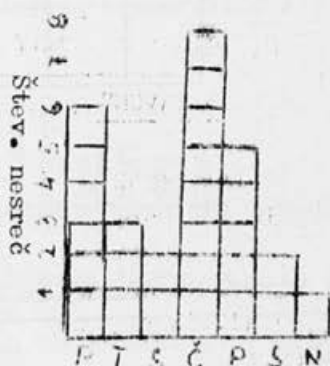

ZAKAJ NESREČE

z. b.

Iz prejšnjih podatkov je razvidno, da najbolj nevarni stroji kot so rezkarji, krožne žage, poravnalniki ne predstavljajo več delovna mesta, ker so nesreče najpogostejše. Iz analiz se ugotavlja, da je veliko več nesreč pri manipulaciji z materiali, pri ročnih delih in na samem transportu. Iz teh podatkov lahko zaključimo, da je zaščita strojev že dosegla določeno nivo, veliko premalo pa smo polagali na izobraževanje in poučevanje zaposlenih.

C. NEZGODE PO DNEVIH V TEDNU

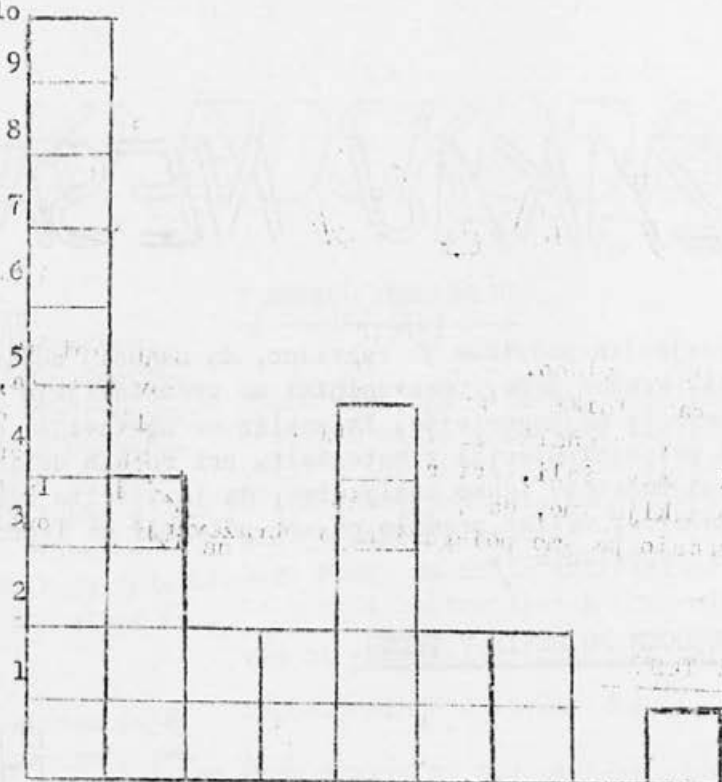

Medtem ko je bilo za prejšnja leta značilno, da je po številu nezgod prednjačil ponedeljek, torek in v lanskem letu sobota je bilo letošnje leto največ nesreč v četrtek. Iz podatkov je razvidno, da ponedeljek ne predstavlja več dneva, ko so bile nezgode najbolj pogoste.

D. GIBANJE NEZGOD PO NAČINU POŠKODB

Iz diagrama je razvidno, da so poškodbe prstov obeh rok najpogostejše. P sebnno veliko poškodb je bilo na levi roki. Ti podatki so povsem razumljivi, saj sama struktura lesa in način obdelovanja zahtevata delo rok v neposredni bližini ostrih delov rezil. Sorazmerno visoko je število poškodb stopala kar se povsem ujema s podatki iz tabele vzrokov poškodb, kjer je razviden visok porast nesreč pri transportu in manipulaciji.

ŠTEVILO NEZGOD

NAČIN
POŠKODBE

Prsti
leve
ruke
Prsti
desne
roke
Roka do
ramena
Roka do
zapestja
Stopala
Noga do
stopala
Oči
Glava
Trup

E. GIBANJE NESREČ PO KVALIFIKACIJI, STAROSTI IN SPOLU ZAPOŠLEN-
IH DELAVCEV .

V letu 1962 se je poškodovalo 28 delavcev od tega je bilo 16 moških in 12 ženskih oseb.

Kvalifikac.	VK-VS	KV-SS	PK-NS	NK	VAJENCI	SKUP.	
Število nezgod	2	13	1	12	--	28	
Starost (v letih)	do 16 let	16-20	20-25	25-30	30-40	nad 40	Skup.
Število nezgod	2	5	7	7	6	1	28

Na poti na delo in iz dela so se v preteklem letu ponesrečili 3 delavci. Ena nezgoda pa je bila na službeni poti in se štota edina v lanskem letu tretira kot težja nesreča. Do nesreče je prišlo, ko se je v dostavnem poltovornem avtomobilu zlila žveplena kislina in pri tem težje opekla našo uslužbenko. Ostale nezgode, ki so se pripetile na poti iz dela in na delo so bile v glavnem lažjega značaja. Njihov vzrok izhaja predvsem zaradi vremenskih nepravil in slabega stanja cest.

obvestilo

Kakor vsako leto, tako se bodo tudi letos v tem mesecu vršili občni zbori v naši podružnici. Zato vam tudi v našem listu objavljamo potek občnih zborov, ki se bodo vršili v naslednjih dneh :

16. MARCA 1963 ob 6. uri zjutraj za celoten lesno obrat v temerirnici

18. MARCA 1963 ob 9.45 uri za kovinski, sedlarski obrat in montažo in kovinskem obratu

19. MARCA 1963 ob 10.15 uri za upravo in vzdrževanje v obratu družbene prehrane

D NE V N I R E D za vse občne zборе je enak kot navedeno :

1. Otvoritev in pozdrav letnega občnega zbora
2. Izvolitev delavnega predsedstva
3. Izvolitev zapisnikarja in dveh overovalcev zapisnika
4. Izvolitev verifikacijske, kandidacijske in volilne komisije
5. Poročilo odbora
6. Razprava na poročilo
7. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica staremu odboru
8. Volitev novega odbora
9. Izvolitev delegatov za letni občni zbor podružnice podjetja
10. R a z n o

Udeležba za vsakega člana je obvezna, že z ozirom na to, ker so posamezni občni zbori vrše med rednim delavnim časom.

Nadalje obveščamo vse člane kolektiva, da se bo občni zbor sindikalne podružnice podjetja vršil v p e t e k 29. marca 1963 s pričetkom ob 15 uri popoldan v obratu družbene prehrane in ne v nedeljo 31. marca 1963 kot je bilo objavljeno v prvem razpisu.

Predsednik sindikalne
podružnice podjetja :

Sitar Rok l.r.

VODNI ŠPORT in plastika

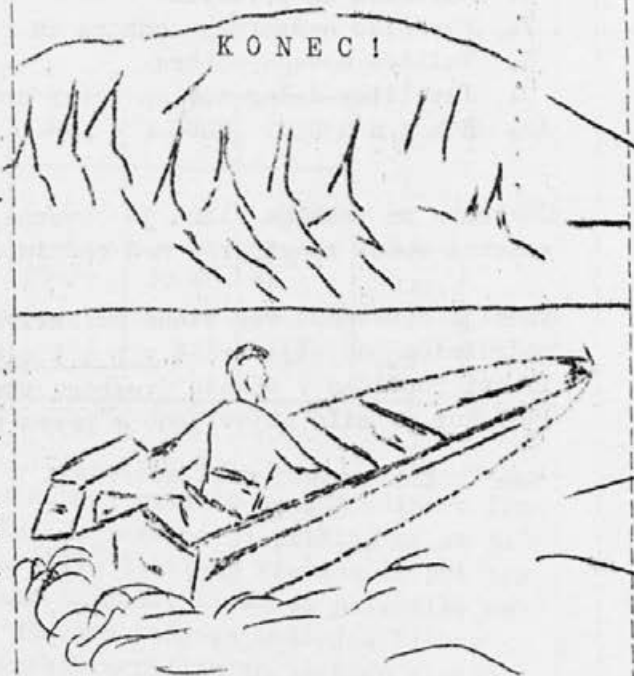
ing. Natan Bernot

V Jugoslaviji so razmere na splošno malo slabše. Želje in potrebe sod dejansko velike, so pa za naše razmere ti rekviziti predragi, da bi lahko računali s tako masovno uporabo. Vendar pa je v Sloveniji okoli 6 večjih kajakaških klubov, katerih vsak bi bil v najkrajšem času reflektant vsaj za 10 kanujev in 20 kajakov, kar bi skupno pomenilo 180 čolnov. Pri tem bi bilo vsaj še enkrat toliko kupcev izven društev. Povprečna prodaja 100 čolnov letno tako nikakor ne bi bila pretirana. Enako bi bilo verjetno z ostalimi republikami. Jasno pa je da lahko s takimi številkami računamo v perspektivi, ko bo mo izdelki že remomirani. Še bolj pa je seveda od tega odvisen izvoz.

Prototip tekmovalnega kanuja, ki ga je Elan izdelal, je svojo prvo preizkušnjo na državnem prvenstvu v kanu slalomu odlično prestal. Udeleženci so bili navdušeni nad kvalitetno izdelavo in nad tekmovalnimi karakteristikami tega modela. Kljub temu, da ni bilo časa za nikakršno eksperimentiranje, saj je imel razvojni oddelk podjetja za osvojitve celotne tehnologije izdelave kanujev komaj pičli mesec časa., je model že žel priznanje jugoslovanskih tekmovalcev. Kajakaška zveza Srbije v nekem pismu Brodarski zvezi Slovenije na primer med drugim piše: "... ovo je stvar no jedan plovni objekt, koji je pokazao odlične rezultate i koji je oduševio naše takmičare." To je vsekakor zadosten razlog za mnenje, da ima podjetje Elan na tem področju novo možnost razvoja. V sodelovanju z našimi tekmovalci, podjetje

v svojem razvojnem oddelku lahko razvije ta in nove modele do take kvalitete, da bodo brez težav lahko konkurirali vsem tujim izdelkom, kar bi nedvomno prispevalo, da se bo podjetje še hitreje vključilo med najuglednejše športne tovarne v Evropi. To pa je v interesu kolektiva podjetja, kot tudi vseh jugoslovanskih kajakašev in kanuistov, saj bodo imeli tako tudi sami na razpolago najboljše rekvizite.

Področje plastičnih mas je na splošno še toliko bolj privlačno, ker je dosegljivo brez večjih investicij. Potrebna sredstva za razvoj pa bi se dala kriti verjetno že z minimalnimi naročili brez večjega rizika podjetja.

PERSUVALINE

VESTI

STANJE DELOVNE SILE :

V začetku meseca februarja je bilo vseh zaposlenih :

v rednem delovnem razmerju : 252
moških, 219 žensk, skupaj 471

v začasnem delovnem razmerju : 2
moška in 2 ženski skupaj 4

Na koncu meseca februarja je bilo skupno zaposlenih:

v rednem delovnem razmerju : 262
moških, 226 žensk, skupaj : 488

v začasnem delov. razmerju: 2
moških, 2 žensk, skupaj: 4

vajenci : 4 moški

GIBANJE DELOVNE SILE :

V februarju so se na novo zaposlili :

KAVČIČ ANTON - mizar KV v lesnem obratu

JAGODIČ LJUDMILA - delavka v lesnem obratu

KOCJANČIČ MARICA - delavka v lesnem obratu

BILIČ MILA - delavka v lesnem obratu

RESMAN PAVEL - delavec na sklad. lesa

KOSELJ FILIP - kolar v lesnem obratu

MANDELJČ NADA - delavka v lesnem obratu

AVSENEK ANKA - delavka na skladišču lesa

RAKAR MARIJA - delavka na skladišču lesa,

STRGAR FRANCKA - uslužbenka v knjigovod.oseb. dohod.

ZUPAN JANEZ - mizar v lesenem obratu,

PANGERC BAVEL - ključavničar v KO / montaža /

ŠTULAR JURIJ - uslužbenec v nabavnem oddelku,

PANGERC FRANC - delavec v lesnem obratu

BERLOGAR JOŽICA - delovni invalid.

II.kat. v obratu vzdrževanje

PALHARTINGER MIRKO - skladiščnik v skladišču gotovih izdelkov,

RESMAN OTO - kolar v lesnem oddelku

FRANK JANEZ - mizar v lesnem "

LEBAR VLADIMIR - ključavničar v obratu vzdrževanja

VSEM TEM NOVOSPREJETIM DELAVCEM ŽELIMO MNOGO USPEHA IN ZADOVOLJSTVA PRI DELU.

V FEBRUARJU SO ZAPUSTILI PODJETJE :

KRISTANC MARJETA - gospodinjska pomočnica v obratu družbene prehrane je odšla na lastno željo po sporazumu,

POTOČNIK JOŽE - mizar na mizarskih roč. črnih delih v lesnem obratu je odšel na lastno željo po sporazumu.

POROČILA ŠTA SE :

JANC VALENTIN, mojster v ročni delavnici smučarskega oddelka in VESTER MIKA delavka v lepilnici smučarskega oddelka.

CBEMA K TEMU ŽIVLJENSKEMU DOGODKU ISKRENO ČESTITAMO IN JIMA ŽELIMO MNOGO SREČE NA NOVI ŽIVLJENSKI POTI.

LESNI STROKOVNJAKI V SRBIJI

Rezar Jože

Za zaključek so nas povabili na krajši razgovor, ki je bil enak kot v ostalih tovarnah, npr. razvoj lesne industrije, prspēktive in naloge ki jo še čakajo. Ob tem se nisimo dolgo zadrževali, kajti bil je predzadnji dan našega potovanja. V pričakovanju smo odbrzeli skozi Kragujevac proti Beogradu.

Med vožnjo smo razpravljali o vsem kar smo videli. Za kratek čas smo se oglasili še na Oplencu. Tu smo si ogledali znano cerkev, odnosno grobnice in spomenike Karadorđevićev. Pred samim Beogradom smo si ogledali še grobnico neznanega junaka na Avali. To ogromno delo umetnikov nam je zelo lepo opisal čuvar tega spomenika. Za slovo smo se pa še skupno fotografirali pred grobnico. Malo pred večerom pa smo odrinili na Košutnjak, kjer smo tudi prenočili.

Slovo od zastopnikov srbskega združenja lesen industrije, ki sta nas spremljala, smo imeli kar na Košutnjaku.

Iz Košutnjaka smo zavili na lepo cesto Bratstva in enotnosti. Tu je kar hitro šlo, zraven pogovora o vsem tako da smo kar pozabili na lakoto.

Bilo je že kar toplo in ura je kazala nekaj čez dvašset, ko smo se odpravili naprej proti domu. Bilo je ša kako uro vožnje do Zagreba. Naslednja postaja, kjer smo se ustavili je bilo že na slovenskem in to v Brežicah. Kratek postanek in kar naprej proti Ljubljani. Tu smo se poslovili od organizatorjev in ostalih zastopnikov slovenske lesne industrije.

Tako se je zaključila ta maratonska pot, ki nas je pošteno utrudila.

Za to poučno potovanje, katerega smo se udeležili iz naše tovarne in to Kocjančič Slavko, mojster strojne, Bogataj Jože kolar iz telovadnega orodja in jaz se v imenu vseh treh zahvaljujem upravi podjetja in Združenju lesne industrije Slovenije za vse, kar smo videli in doživeli na tem potovanju.

K O N E C I

REŠITEV KRIŽANKE

Iz 5. številke

sekurit - medison - i - Atene -
ekran - a - mu - ag - KL - L - 'et
ab - oko - Illinois - ago - novine
- k - nn - amor - ta - sape - ml -
ikri - pi - l' - Rethel - é sok -

- Signoret - Ika - kt - tt - n - ti
en - an - e - krota - Elora - z -
ribstol - Moravia

NADOMESTILA ZA LETNI. ODDIH IN CAMPING-1962

Za leto 1962 je svet kolektiva na predlog sindikalne podružnice podjetja sprejel sklep, da se izplačuje vsem tistim članom kolektiva in njihovim svojcem denarno povračilo, če resnično koristijo dopust ne pa čas dopusta koristijo v druge namene kot n. pr. delo doma in slično, ter da se da se to povračilo izvrši direktna kotistikom dopusta.

V letu 1962 je koristilo dopust 127 članov kolektiva in 119 svojcev, ki so prejeli skupaj 1,064.950,- din. Če vzamemo, da je bilo v letu 1962 povprečno mesečno zaposlenih 458 oseb, je denarno povračilo za koriščenje letnega oddiha koristilo 27,74 % članov kolektiva. Povprečno odpade na enega člana kolektiva, to je tistih, ki so koristili letni dopust 3.385,- din dočim če se to računa od povprečka zaposlenih 458 pa 2.325,- din. Podjetje pa je z ozirom na obvezne dajatve pri spevalo skupaj 1,753.004,- din.

Povprečna izkoriščenost dopustov po dnevih gleda na izplačano povračilo pa je 10,9 dni

V letu 1962 je camping koristilo 152 oseb, od tega 61 članov kolektiva, 64 svojcev in 27 tujih oseb. Zasedenost odnosno izkoriščenost je v letu 1962 76 %, naprav izkoriščenosti v letu 1961, ko je bilo 62,5 %.

Hišice v campingu so v skrajno demolantnem stanju in je v letošnjem letu resno za misliti z ozirom na potrebno obnovo, da-li bi se camping Selca še obdržal, odnosno ukini, še posebej iz

razloga, ker nima možnosti življenja na osnovi samostojnega gospodarskega računa in ker se članom kolektiva izplačuje denarno povračilo za koriščenje letnega oddiha.

S tem prikazom hočemo samo osvetliti, da se posamezniki člani še vedno premalo koristijo dobrin, katerih se lahko poslužujejo.

Doberlet Miodrag

REŠILI SO PROBLEM!

Kako bi najlažje rešili problem odpiranja in zapiranja okenskih kril v upravnem posloplju ?

Ta problem so rešili v institutu. Enostavno so sneli okenski krili iz tečajev in postavili na pesto.

Povsem verjetno, da bo ta univerzalna rešitev s predlogom za nagrado predložena komisiji za racionalizacijo in tehnične izboljšave v podjetju v nadaljno obravnavo in rešitev.

D - M

NEKAJ NAVODIL

IZ „ANABELE“

ZA DIHANJE

Prevedel:
R. Stroj

- ① Lezite sproščeno na hrbet in "pomolite vse štiri od sebe". Iztegnite in pretegnite se vse do nožnih in ročnih prstov. Vzdihnite zrak ne, da bi pri tem stegnili vratne mišičice ali dvignili ramena.
- ② Zadržite zrak čimdalje morete. Štejte počasi ena, dva, tri, štiri do sedem ali devet. Izdihnite prav počasi ali do kraja prav temeljito.
- ③ Načrpajte zrak ne samo za polna pljuča marveč tudi za diafragma. To je mišični zaklopec (prepona), ki spaja trebušno votlino s prsnim košem.
- ④ Kontrolirajte dihanje z diafragma s tem, da položite obe roki na trebuh zgoraj popka. Čutili boste kako se na tem mestu o priliki vzdihanja diafragma širi, pri izdihanju pa krči.
- ⑤ Položite na to mesto po želji knjigo ali kak drug predmet težine kilogram do dva. Pri vzdihavanju se bo predmet dvignil, pri izdihu pa spuščal.
- ⑥ Pazite, da bo oboklina ssemo od vzdihajočega zraka. Trebušni mišici morajo biti sproščeni in ne smejo pomagati.
- ⑦ Dihajte z zaprtimi usti - samo skozi nos" za spremembo lahko dihnete izmenoma samo skozi eno nosnico, s tem da drugo z prstom pritisnete. Ta metoda je posebno priporočljiva pri nahu, ker je tedaj ena nosnica ponavadi zaprta.
- ⑧ Povelcite pri vdihu trebušne mišice na notri, tako da bo diafragma, ki se pri vzdihavanju spušča - potisnjena navzgor in bo tako pri izdihanju iztisnila iz pljuč do kraja zrak.
- ⑨ Ne poskušajte vzdihniti več zraka, kot ga morete vzdihniti brez napanjanja. Sposobnost pljuč in diafragme za večji sprejem zraka se skozi vežbe sama od sebe stopnjuje.
- ⑩ Šele ko ste se priučili na tehniko dihanja z diafragma, preidite na širjenje vašega prsnega koša. Tedaj lahko nadaljujete vaje tudi v sedečem ali stoječem stanju.
- ⑪ Ko se zjutraj zbudite napravite takoj v postelji deset globokih vzdihljajev za tem ko ste se naprej pretegnili kot mačka. Zadržite vzdih na kratko in porinite ga za tem temeljito ven.
- ⑫ Po vsaki vaji dihanja napravite kratak odmor, ki naj sledi vedno za izdihom. Sprostite tedaj povsem telo in dušo.
- ⑬ Poizkusite na daljavo pol metra upihniti gorečo svečo.
- ⑭ Zažvižgajte sebi pesmico čisto potih. Čeravno bo glas skoro neslišen, bo vendar svrhi ustrezno - namreč počasnemu izdihu.
- ⑮ Koristite vsako priliko - tudi med delom - da vadite po par minut dihanje, posebno tedaj, če ste prisiljeni prebiti po več ur v slabo zračenih prostorih. To je najboljša metoda za borbo proti občutku utrujenosti.

ŠPORT

MENCINGER OTO

SMUČANJE

Evropska elita na Vitrancu FIS-A Prireditve .

Tudi na tej veliki smučarski prireditvi v Kranjski gori smo videli veliko bitko med Francozi in Avstrijci, katera se je končala 1:1. Prvi dan je bil na sporedu veleslalom, na katerem je zmagal mladi Francoz Manduit.

Rezultati veleslaloma: 1. Manduit (Fr) 2 Grünfelder (Šv) 3 Killy (Fr) 4 Stiegler (Av) 5 Zimmermann (Av) 6 Leitner (Av) 7 Pedroncelli (It) 8 Sodat (Av). Naši tekmovalci so zasedli sledeča mesta: 17 Lakota, 19 Detiček, 21 Šumi, 22 Vogrinc.

Drugi dan tekmovanja v slalomu pa je bil vrstni red naslednji: 1. Stiegler (Av) 2 Killy (Fr) 3 Leitner (Av) 4 Grünfelder (Šv) 5 Milianti (It) 6 Gartner (It) 7 Schmid (Šv) 8 Manduit (Fr) 9 Bock (It) 10 Sodat (Av). Od naših je bil najboljši tekmovalec Peter Lakota ki pa je žal padel zgrešil vrata in bil diskvalificiran.

PRVO ZVEZNO SMUČARSKO TEKMOVANJE GOZDARJEV, LESARJEV IN LOVCEV NA BLEDU

Tega tekmovanja se je udeležil tudi Elan s svojimi tekmovalci. V teku na Bledu smo sodelovali z 6 člani in 2 članicama. Naši tekmovalci oziroma tekmovalke so zavzeli sledeča mesta: 2 Peterman Franc, 13 Hrovat Janez, 24 Tonejc Jože, 25 Likozar Milan, 26 Resman Andrej, 29 Matjašič Lado. Skupno je nastopilo 35 članov. Pri članicah je bila naša tekmovalka Papler Tilka 4 in Bulovec Ivanka 5. Skupno nastopilo 5 tekmovalk. Ekipno pri članih: 3 mesto Peterman Franc in Hrovat Janez.

V veleslalomu na Pokljuki pa smo tekmovali z 10 člani in 2 članicama.

Rezultati veleslaloma so sledeči: 3 Cvenkelj Franc, 6 Pirkmaier Andrej, 11. Arh Anton, 14 Bohinc Janez, 16 Mencinger Oto, 23 Grm Janez, 51 Mohorč Franc, 56 Perkovič Franci, 63 Pohar Franci, Peternelj Janez je med tekmovanjem odstopil. Skupno nastopilo 99 članov.

Članice 2 Mežek Minka, druga naša tekmovalka Dobida Majda je bila diskvalificirana radi nepravilne vožnje skozi vrata.

Rezultati ekipno: 2. Cvenkelj Franci Pirkmaier Andrej, 6. Arh Anton in Mencinger Oto. Na koncu lahko ugotovimo, da letošnje tekmovanje ni bilo tako uspešno kot lankko. Zato se je treba na prihodnje tekme bolj resno pripraviti.

MEDNARODNE SKAKALNE TEKME V LAHTIJU

Na tej veliki skakalni prireditvi je zmagal Finec Karkinen, drugi je bil prav tako finski tekmovalec Luiro. Naši skakalci so bili: 40 Oman, 72 Koprivšek in 79 Zajc.

DRŽAVNO PRVENSTVO V SKOKIH

Ta prireditev je bila letos v Ljubljani in lahko trdimo, da je odlično uspela. Borba za prvo mesto je bila zelo trda in se do zadnjega ni vedelo kdo bo postal državni prvak za leto 1963.

Rezultati : 1 Jemo Božo, 2 Bečar Marjan, 3 Zajo, 4 Oman, 5 Koprivšek itd.

H O K E J

DRŽAVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

Zaključeno je državno prvenstvo v hokeju. Prvo mesto jeseniških hokejistov ni nobeno presenečenje, saj smo že v začetki tekmovanja lahko videli kdo bo zmagovalec. Hokejistom "Jesenic" iskreno čestitamo in jim želimo, da se v prihodnje na svoje drese prišijejo še 8 "zvezdico".

Ključna razvrstitev pa je taka.

1. Jesenice
2. Beograd
3. Olympija
4. Cr.zvezda

5. Partizan
6. Kr.gora
7. Spartak
8. Medveščak

Svetovno prvenstvo v hokeju

V stockholmu se je pričelo svetovno prvenstvo v hokeju. Glavni favoriti za osvojitve prvega mesta so : Kanada, Češkoslovaška, Sovjetska zveza in Švedska. Kdo od te četvorice bo zmagal je težko reči naprej, zato pričakujemo nekaj dni in tudi ta vozel bo razvozlan.

Rezultati prvih tekem so nam že znani in to:

Finska	- SZ	1 : 6
Švica	- Anglija	8 : 0
Rumunija	- Poljska	4 : 3
Švedska	- SZ	2 : 1
Čehoslovaška	- ZDA	10 : 1
Jugoslavija	- Francija	7 : 3
Rumunija	- Švica	4 : 4
Poljska	- Norveška	6 : 2
Kanada	- N.D.R.	11 : 5
Avstrija	- Madžarska	3 : 1

PLANICA

OD 22 - 24. marca

1963

KINO - RADOVLJICA

Ameriški pustolovski film "ZORO MASCEVALEC"

14. III. 1963 ob 20 uri
 15. ob 18 uri
 16. ob 20 uri
 17. ob 18 uri

Francoski film "MANGUPI"

19. III. 1963 ob 20 uri
 20. ob 18 in 20 uri

Ameriški western barvni-drama "DVOBOJ NA SONCU" gl. v. GREGORY PECK

21. III. 1963. ob 20 uri
 22. ob 20 uri
 24. ob 16, 18. in 20 uril2.

Ameriški barvni film "TONKA"

23. III. 1963 ob 20 uri
 24. ob 10 uri matin.

Slovenski film "PEŠČENI GRAD"

26. III. 1963 ob 20 uri
 27. ob 18 in 20 uri

Italijanski zgodovini. barvni cinem. "MARATONSKA BITKA"

20. III. 1963 ob 20 uri
 29. ob 20 uri
 31 ob 16, 18 in 20

Slovenski zabavni film "NAŠ AVTO"

29. III. 1963 ob 18 uri
 30. ob 20 uri
 31. ob 10 uri matin

Sovjetski film "ČISTO NEBO"

2. IV. 1963. ob 20 uri
 3. IV. 1963. ob 18 uri

Mehiško zabavno-glasbeni barvni cinemascope "JAŠ PUSTOLOVEC"

3. IV. 1963 ob 20 uri
 5. ob 20 uri
 6. ob 18 uri
 7. ob 16 in 20 uri

Italijanski zgodovinski barvni cinemascope "OSVETA VIKINGOV"

4. IV. 1963. ob 20 uri
 6. ob 20 uri
 7. ob 18 uri in ob 10 uri matinje

Madžarski film-drama "ŠLOVEK ZVER"

9. IV. 1963 ob 20 uri
 10. IV. ob 18 in 20

Ameriški cinemascope film-drama "NEJADOMA V LANSKEM POLETJU"

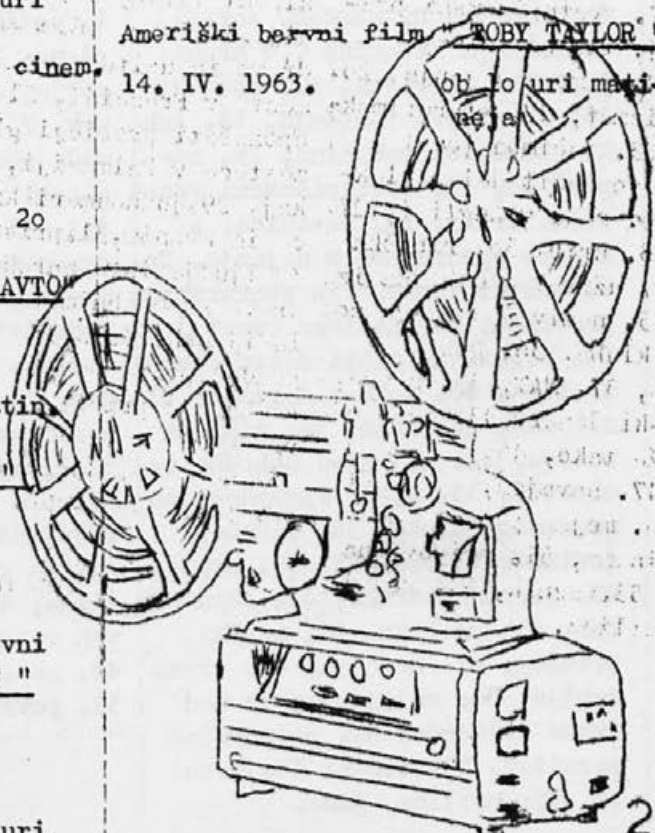
v glavni vlogi "Elizabeth Taylor"
 11. IV. 1963 ob 20 uri
 12. ob 20 uri
 14. ob 16 in 20 uri

Francoski kriminalni film "RACIJA"

12. IV. 1963 ob 18 uri
 13. ob 20 uri
 14. ob 18 uri

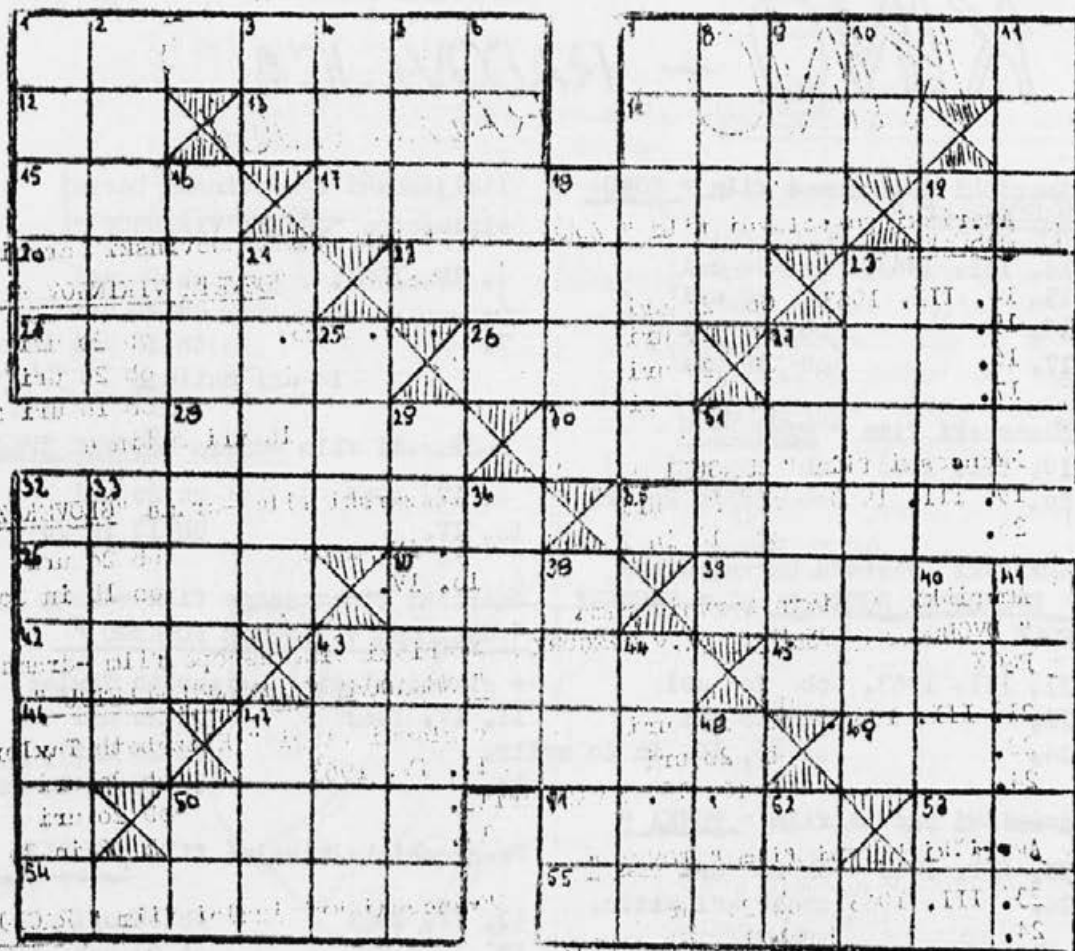
Ameriški barvni film "TOBY TAYLOR"

14. IV. 1963. ob 10 uri matinje

KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. bolezen, ki nastane zaradi pomanjkanja vitamina C v hrani, 7. lažni modrijan, 12. veznik, 13. izraz pri tehtanju, 14. lahko hlapljiva tekočina, 15. naplačilo, 17. svetopisemski pravični kralj, 19. besedica, s katero spodbujamo k dejanju, 20. vulkanski izmet, 22. starorimska provinca, 23. začimba (ocet) 24. negativno nabit delec elektrolita, 26. roka v Angliji, 27. zli duh, 28. hrib, 30. ribiška sulica, 32. uživalec dohodka iz obresti, 35. naziv španskega nogometnega kluba, 36. glasbeni instrument, 37. NAT, 39. zveze, 42. japonski denar, 43. eden od zob, 45. že tako, 46. nemški predlog, 47. navajen, 49. vrsta zemlje, 50. mejno pogorje med dvema celinama, 51. pripovedna pesnitev, 53. veznik, 54. resnice, 55. votlina, jama.

NAVPIČNO:

1. velik kusen, 2. mohamedansko sveto pismo, 3. del kopne zemlje, ki sega v morje, 4. moški glas, 5. prvina, 6. odrezek, 7. znanstveno poučen krožek, 8. od vode obdan kos kopne zemlje, 9. topel alpski veter, 10. kemični simb. za iridij, 11. iver, 16. mesto v Franciji, 18. drevo in užiten sad, 19. razvito ind. mesto v Franciji, 21. žila odvodnica, 23. oponašati prašičji glas, 25. starinsko mestece v Dalmaciji, 27. misliti na nekaj, 29. južnoameriški glodalec z dragocenim krznom, 31. prislov in pritrčilnica, 32. ljudje iste narodnosti, 33. tropsko drevo s posebnim trdim črnim lesom, 34. indijski šoln, 38. zvit človek, 40. naša gozdna ptica pevka, 41. pravoslavna sveta slika, 43. pristanišče v Alžiriji, 44. vrh v zahodnih Karavankah, 47. predlog, 48. ne star, 50. sosednji črki abecede, 52. povratno osebni zaimek

Sestavil Potočnik Pavel

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročita nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževavce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovavkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!